

N:o 83.

Af herr **S. J. Kardell**, om anvisande för år 1899 på extra stat af ett belopp af 2,000 kronor till aflönande af en extra lektor vid allmänna läroverket i Östersund, i syfte att nämnda läroverk måtte blifva fullständigt äfven på realinien.

I Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående statsverkets tillstånd och behof af den 15 januari innevarande år visas under åttonde hufvudtiteln, pag. 124, hvilken betydande utveckling reallinien vid de allmänna läroverken i vårt land vunnit under de sista två decennierna och i synnerhet under de sista tio åren. Förhållandet har tvifvelsutän sin grund dels i det ökade anseende, som de praktiska yrkena på senare tider vunnit, dels äfven i de utvidgade kompetensrättigheter, som nu kommit den reala bildningen till del vid universiteten. Då så är och då mera än halfva antalet af de lärjungar, som intagas i den fjerde klassen, i hvilken den klassiska och den reala linien skilja sig från hvarandra, bestämmer sig för den senare, har behofvet af de båda liniernas fullkomliga likställighet vid läroverken blifvit allt starkare. Detta behof framträder i synnerhet vid sådana läroverk, som, fullständiga på den klassiska linien, meddela undervisning åt realister till och med öfre sjetta klassen, men i sjunde klassens båda afdelningar undervisa endast latinare. Följden af denna anordning har vid dessa läroverk blifvit, att mera begåfvade lärjungar, som ursprungligen ingått på den reala linien, men hvilkas föräldrars förmögenhetsförhållanden icke tillåta deras sändande till på annan ort varande läroverk för att der fortsätta studierna, nödgas antingen öfvergå till latinlinien eller också afbryta sina studier. Detta har särskildt varit förhållandet vid läroverket i

den aflägsset belägna staden Östersund. Till belysande af ställningen der vill jag meddela följande tabell, som utvisar de båda bildningsliniernas förhållande till hvarandra i de olika klasserna under de sista tio åren:

Öfversigtstabell för åren 1887--1896.

	Kl. IV.	Kl. V.	Kl. VI, ₁ .	Kl. VI, ₂ .
Realister	153	96	46	18
Latinare.....	147	141	119	114

Af denna tabell framgår, hurusom förhållandenas magt tvingar de flesta realisterna att antingen lemna läroverket redan i nedre sjette klassen eller också blifva latinare. Denna nödvändighet har framkallat ett allmänt och berättigadt missnöje bland föräldrar och målsmän.

Saken skulle, åtminstone till en början och i afvaktan på den kommande läroverksreformen, kunna rättas, om anslag till aflönande af en extra lektor vid läroverket beviljades utöfver den nuvarande staten. Ett sådant anslag skulle tills vidare vara tillräckligt, då dels sjunde klassens latinare och realister i åtskilliga ämnen skulle undervisas tillsammans, dels realklasserna VII,₁ och VII,₂ skulle kunna sammanslås i andra ämnen. I årets statsverksproposition begär icke heller regeringen ytterligare anslag till mera än en lärare vid högre allmänna läroverket i Vesterås, der reallinien för närvarande befinner sig i samma ställning som i Östersund, ehuru Kongl. Maj:t föreslår årets Riksdag att bevilja anslag, på det att fullständig undervisning å reallinien der må kunna meddelas.

I sitt afstyrkande utlåtande öfver en af herr M. G. Bruzelius inom Andra Kammaren år 1897 väckt motion, n:o 21, angående utvidgning af högre allmänna läroverket i Kristianstad, förklarade statsutskottet, att motionären väl anført beaktansvärda skäl för sin begäran, men då det samma förestälde sig, att äfven beträffande andra läroverk behof af utvidgning i omförmälda hänseendet förefunnes, och dessa frågor syntes böra i ett sammanhang pröfvas, ansåg sig utskottet icke böra för det särskilda fall, som då vore i fråga, tillstyrka någon åtgärd från Riksdagens sida. Utskottets hemställan godkändes af kamrarne.

De läroverk, vid hvilka reallinien upphör med öfre 6:te klassen, äro de i Hudiksvall, Vesterås, Kristianstad, Östersund och Luleå. Hvad Hudiksvalls läroverk angår, lär det icke vara lämpligt att för närvarande begära någon utsträckning af der varande reallinie. Frågan om utvidgning af läroverket i Vesterås föreligger genom kongl. proposition. Beträffande Kristianstads och Luleå läroverk lära motioner vara att förvänta.

Då sålunda Riksdagen nu antagligen kommer i tillfälle att i ett sammanhang pröfva frågan om realliniens utsträckning vid den ifrågasvarande kategorien af läroverk, så får jag härmed vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte, på det att Östersunds högre allmänna läroverk må blifva fullständigt äfven på real-linien, för år 1899 på extra stat anvisa ett belopp af tvåtusen kronor till aflönande af en extra lektor vid nämnda läroverk.

Stockholm den 26 januari 1898.

S. J. Kardell.

Instämna:

O. Walter.

J. Bromée.

J. Nordin.

P. Norberg.